

*Torenvalk (vrouw), Amsterdamse Waterleiding Duinen,
12 januari 2025 | Jaap van de Kamp*

De Torenvalk

vogel van het jaar 2025

Tekst: Sovon en Vogelbescherming Nederland

In Nederland was de Torenvalk lange tijd de talrijkste broedende roofvogel. Tegenwoordig is die plek ingenomen door de Buizerd. Door gebruik van landbouwgif daalde het aantal Torenvalken rond 1960. Na een verbod op dat landbouwgif groeide het aantal Torenvalken weer. Helaas gaat het aantal sinds ongeveer 1990 opnieuw achteruit, met kleine oplevingen tijdens veldmuisrijke jaren. Tegenwoordig is er nog maar een kwart over van het aantal van halverwege vorige eeuw. Steeds intensiever grondgebruik maakt grote delen van het boerenland ongeschikt voor Torenvalken.

Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek Nederland roepen 2025 uit tot 'Jaar van de Torenvalk'. Door onderzoek en beschermingsactiviteiten in dit jaar willen ze bijdragen aan betere leefomstandigheden voor vogels in het landelijk gebied.

Waar bidt de Torenvalk?

Torenvalken zijn muizeneters die het vooral van veldmuizen moeten hebben. Als het aanbod van deze muizen schaars is, stappen ze noodgedwongen over op andere prooien of zoeken ze hun voedsel op andere plekken. Daarom zijn ze waarschijnlijk vaak langs wegen te zien. Mogelijk bevinden zich daar veel muizen of zijn ze daar makkelijker te grijpen, maar Torenvalken lopen daar ook meer risico om te worden aangereden. Om een beeld te krijgen van de verspreiding van Torenvalken langs wegen organiseert Sovon in 2025 de telling: 'Waar bidt de Torenvalk?' Aansluitend op deze telling is het ook interessant om te weten wat een Torenvalk eet als er weinig veldmuizen beschikbaar zijn. Analyse van camerabeelden van Beleef de Lente en nestcamera's van particulieren kunnen hier inzicht in geven.

Nestkasten op de juiste plek

Leden van Vogelbescherming gaven eerder gul voor bescherming van de Torenvalk. Deze middelen maken het mogelijk om nu op kansrijke plekken het leefgebied van de Torenvalk te verbeteren, bijvoorbeeld door het plaatsen van nestkasten, maar ook door het verbeteren van het voedselaanbod door het aanleggen van takkenrillen en muizenruiters. Daarnaast is het streven om bestaande houtwallen en andere landschapsstructuren te behouden en te verbeteren.

Onderzoek tijdens het 'Jaar van de Torenvalk' naar de landelijke dekking en bezetting van nestkasten en het broedsucces kan verdere aanwijzingen geven hoe de Torenvalk het best kan worden geholpen.